

עפ"ת 6604/01/18 - מדינת ישראל נגד מלשה ויליאם

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 6604-01-18 מדינת ישראל נ' מלשה
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט ערן קוטון
מערכת מדינת ישראל
נגד מלשה ויליאם
משיב
פסק דין

1. לפני ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: "בית משפט קמא") שניתן בגדרי תת"ע 2018-10-17.

2. לפני בית משפט קמא הונח כתב אישום שהוגש בעקבות בקשת המשיב להישפט.

על פי כתב האישום, ביום 7.12.16, בשעה 10:00, ברחוב הנביאים בחיפה, נהג המשיב ברכב ובעת שהיה הרכב בתנועה השתמש בטלפון נייד שלא באמצעות דיבורית.

הדין התקיים בבית משפט קמא ביום 27.11.17, במהלכו אמר המשיב, בין היתר, כי הטלפון הנייד היה לידו והשוטר שעצרו דיבר אליו לא יפה. המשיב, לדבריו, אמר לשוטר שהטלפון היה בידו אך הוא לא דיבר באמצעותו. בית משפט קמא העיר כי די בהחזקת הטלפון ומשמע זאת המשיב הודה במיוחד לו בכתב האישום.

3. בטיעוניה לעונש ביקשה המערערת להטיל על המשיב קנס שלא יפחת מהקנס המקורי וצינה כי על פי הראיות שבידיה המשיב שוחח באמצעות הטלפון הנייד. מנגד, ביקש המשיב להתחשב בו, טען כי ברכבו מותקנת דיבורית ובדרך כלל "לא קורים לי דברים כאלה".

בגזר הדין ציין בית משפט קמא -

"בנסיבות מקרה זה, מצאתי לנכון להטיל על הנאשם קנס בסך 400 ₪".

4. המערערת ממאנת להשלים עם גזר דינו של בית משפט קמא. בהודעת ערעור מפורטת ומנומקת הפנתה המערערת להוראות הדין הרלוונטיות ולפסיקה שעסקה בסוגיה. המערערת הדגישה שמצוות המחוקק היא כי בנסיבות בהן ביקש אדם להישפט בגין הודעת קנס שקיבל והורשע בדין, על בית המשפט לגזור עליו לכל הפחות קנס בסכום הקנס הקבוע בחוק. כל זאת, אלא אם קיימות נסיבות

מיוחדות המצדיקות את הפחתתו. המערערת הפנתה לפסקי דין בהם עמדו בתי המשפט על החשיבות הרבה שביישום הוראות החוק, בין היתר על מנת למנוע את הצפת בתי המשפט לתעבורה ובזבז משאבים ציבוריים לריק. כמו כן על מנת למנוע אפליה בין מי שמקבל הודעת קנס ומשלם את הקנס המקורי, לבין מי שבוחר להישפט ובסופו של יום מודה במיוחד לו.

נטען כי בית המשפט רשאי להפחית מהסכום הנקוב בחוק רק במקרים חריגים ויוצאי דופן. במקרה דנן לא הוצגו נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת. בית משפט קמא אף לא נימק את החלטתו. לגישת המערערת, נהג בית משפט קמא בדרך הפוכה מזו המתבקשת ובמקרה זה היה מקום להחמיר עם המשיב ולא להקל עמו. סטייה מגובה הקנס הקבוע בחוק, בהעדר טעמים מיוחדים, עלולה להוביל למדרון חלקלק ולרוקן מתוכן את סעיף החקיקה הרלוונטי.

5. נוכח האמור ביקשה המערערת להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא ולהטיל על המשיב קנס בסכום הקנס המקורי העומד על 1,000 ₪.

6. בדיון חזרה המערערת על טיעוניה והגישה לעיון בית המשפט את גיליון הרשעותיו התעבורתיות הקודמות של המשיב, תוך הדגשה כי בית משפט קמא אף התעלם מהרשעות אלה. מנגד תיאר המשיב את נסיבות האירוע ואישר שהחזיק בטלפון הנייד בידו. המשיב עמד עיקש על כך שלא שוחח באמצעות הטלפון הנייד. המשיב היה מלא טענות כרימון כלפי השוטר רושם הדוח, אך הבהיר שהודה במיוחד לו בבית משפט קמא.

7. בחנתי את הנתונים שלפניי ושקלתי עניינו של המשיב.

8. מורנו סעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 -

"הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו".

[ההדגשה אינה במקור, ע.ק.]

9. מצוות המחוקק היא הטלת קנס שלא יפחת מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס והפחתתו שמורה למקרים חריגים. המטרה היא לעודד אנשים לשלם את סכום הקנס הנקוב בהודעת התשלום ולמנוע את "הצפת" בתי המשפט בבקשות להישפט תוך שימוש בטענות שונויות שאין בהן ממש, מתוך ציפייה שבית המשפט יפחית מסכום הקנס הנקוב בהודעת התשלום. מהלך זה, מטבע הדברים, עלול לגרום לבזבז

זמנם של בתי המשפט ולבזבז משאביה של מערכת השיפוט בכלל. בנוסף לכך, הפחתה מסכום הקנס הנקוב בהודעת התשלום, מבלי שצוינו נסיבות מיוחדות וחריגות, עלולה להביא לאפליה בין מרבית האזרחים המשלמים את סכומי הקנסות המושגים על כתפיהם מבלי לבקש להישפט, לבין מי שלא משלמים ובהמשך בוחרים להודות בבית המשפט "בתמורה" להפחתת סכום הקנס. התכלית העומדת ביסוד ההסדר החקיקתי מקדמת את היעילות מתוך מגמה להפחית את העומס המוטל על בתי המשפט ולא להיפך. כך גם נחסך זמנו של האזרח.

נפסק ברע"פ 7223/06 יולזרי נ' מדינת ישראל (12.9.06) -

"תכליתה של ברירת הקנס הינה לעודד תשלום קנס ללא התדיינות ובכך להקל הן על האזרח והן על מערכת אכיפת החוק. לאדם יש זכות לבחור במשפט מקום שמשוכנע הוא, כי יכול להוכיח את חפותו. ואולם הבוחר להישפט נוטל על עצמו סיכוי וסיכון: סיכוי, כי יצליח להוכיח את חפותו וימצא חף מפשע וסיכון בכך שיתנהל משפט, על כל הכרוך בכך, לרבות נשיאה בעונש כמתחייב מן החוק. במקרה דנא, משבחר המבקש להישפט, הוא חשף את עצמו לנשיאה במלוא העונש ועצם ההודיה בעת המשפט אין משמעותה, כי על בית-המשפט להטיל את הקנס שהיה מוטל עליו, לולא בחר להישפט".

10. על רקע האמור לעיל, רק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן, מצדיקות הטלת קנס נמוך מהקנס הנקוב בהודעת התשלום. נסיבות אלה צריכות לבוא לידי ביטוי בצורה נרחבת ומפורטת בגזר הדין. גזר הדין אמור אפוא להיות מנומק ולכלול התייחסות לנתונים החריגים והמיוחדים אשר לדעת בית המשפט מצדיקים חריגה לקולא והפחתת סכום הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס.

11. בגזר הדין שניתן בבית משפט קמא לא צוינו הנסיבות המיוחדות אשר הצדיקו לדידו את ההפחתה המשמעותית מסכום הקנס הנקוב בהודעת התשלום. נימוקי בית משפט קמא נעדרים מגזר הדין. בנוסף, לא התייחס בית משפט קמא לגיליון הרשעותיו הקודמות של המשיב האוחז 28 הרשעות קודמות בתחום התעבורה (לרבות ההרשעה מושא ההליך הנוכחי).

12. משאלו פני הדברים, אין מנוס מקבלת הערעור.

המשיב ישלם אפוא קנס בסך 1,000 ₪, חלף הקנס שהוטל עליו בבית משפט קמא.

ככל ששולם סכום הקנס שהטיל בית משפט קמא, יקוזז הסכום מסכום הקנס הכולל שעל המשיב לשלם.

הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהעדרם.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

ניתן היום, כ"ט שבט תשע"ח, 14 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.